

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/132/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120203564
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1120203564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej, v právnej veci žalobkyne : E. V., Q. X.X.XXXX, U. D. XXX/X, U., zastúpená advokátom JUDr. Jánom Kotlíkom, so sídlom Karloveské rameno 6, Bratislava, proti žalovanému: RFS s.r.o., so sídlom Závodná 30, Bratislava, IČO: 35 844 361, zastúpený advokátom JUDr. Ľubošom Jurčom, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, o určenie neplatnosti rozhodnutia spoluvlastníka o hospodárení s vecou, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I č. k. 20C/11/2020-137 zo dňa 31. januára 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd (i) určil, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 27.7.2016 o hospodárení so spoločnou vecou, nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v Okrese: Bratislava, Obec: Bratislava m.č. Y. J., katastrálne územie: Y. J., evidovanými na liste vlastníctva č. XXXX ako Stavba súpisné č. XXX, na parcele č. XXXX, druh stavby 9, popis stavby - DOM, Byt č. X, nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu na ulici D. X T. U., Podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti XXXXX/XXXXX a nachádzajúcimi sa v Okrese: Bratislava, Obec: Bratislava m.č. Y. J., katastrálne územie: Y. J., evidovanými na liste vlastníctva č. XXXX ako pozemok - parcela registra "C", parcelné číslo XXXX, vo výmere 356 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, podiel parcely vo veľkosti XXXXX/XXXXXX, ktorej sú Žalobkyňa a Žalovaný spoluvlastníkmi, spočívajúce v povinnosti Žalobkyne platiť Žalovanému za užívanie uvedených nehnuteľností 750,- € mesačne počnúc novembrom 2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“ resp. „rozhodnutie žalovaného zo dňa 27.7.2016“) je neplatné alternatívne (ii) že takéto rozhodnutie neexistuje. Zároveň rozhodol, že žalovanému sa priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

1.1. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že dokazovaním, ktoré vo veci vykonal zistil, že žalobkyňa v 1/4 a žalovaný v 3/4 sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v Okrese: Bratislava, Obec: Bratislava m.č. Y. J., katastrálne územie: Y. J., evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX ako: - Stavba súpisné č. XXX, na parcele č. XXXX, druh stavby 9, popis stavby - DOM, - Byt č. X, nachádzajúci sa na 1. poschodí bytového domu na ulici D. X T. U., - Podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti XXXXX/XXXXX a nachádzajúcich sa v Okrese: Bratislava, Obec: Bratislava m.č. Y. J., katastrálne územie: Y. J., evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX ako: - pozemok - parcela registra "C", parcelné číslo XXXX, vo výmere 356 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, podiel parcely vo veľkosti XXXXX/XXXXXX (spoločný pozemok pod bytovým domom). Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX vyplýva, že žalobkyňa sa vlastníčkou

bytu č. X stala na základe darovacej zmluvy z 11.11.2016 (Darovacia zmluva T.-XXXXX/XX). Na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25Up/1081/2018 z 3.12.2018 sa voči žalobkyni v prospech žalovaného vedie exekučné konanie na vymoženie pohľadávky 18 000 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 18.000,-€ od 22.11.2018 do zaplatenia. Platobný rozkaz bol doručený žalobkyni dňa 13.12.2018, na základe plnomocenstva udeleného žalobkyňou susede p. H. F.; žalobkyňa sa v tom čase zdržiavala vo Švajčiarsku. Pohľadávka vznikla titulom nadužívania spoluvlastníckeho podielu. Upovedomením o začatí exekúcie sp. zn. 76Ek/154/2019 zo dňa 13.2.2019 začalo exekučné konanie na základe vyššie uvedeného exekučného titulu. Dňa 19.9.2019 súdny exekútor vydal exekučný príkaz a dňa 23.10.2019 upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 25Up/1081/2018 zo 14.6.2019 súd žalovanej (žalobkyni E. V.) lehotu na podanie odporu proti platobnému rozkazu sp. zn. 25Up/1081/2018 z 3.12.2018 neodpustil. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 304/2019-11 z 30.10.2019 ústavnú sťažnosť týkajúceho sa upomínacieho konania odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Na Okresnom súde Bratislava Z. sa vedie konanie sp. zn. 8C/86/2011 o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Z rozhodnutia jediného spoločníka obchodnej spoločnosti RFS s.r.o. z 27.7.2016 vyplýva, že J. L. H. ako jediný spoločník, rozhodol tak, že pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia v súlade s ustanovením § 139 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, určil, že majetok spoločnosti RFS s.r.o., evidovaný na LV č. XXXX a to konkrétne byt č. X nachádzajúci sa na ul. D. T. U., číslo vchodu D. X, na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku KN - "C" s parcelným číslom XXXX v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 3/4 ďalej spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXXX/XXXXX-in na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 3/4 a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti XXXXX/XXXXXX-in na pozemku parcela registra "C" a parcelným číslom XXXX o výmere 356 m², evidovaný na LV č. XXXX sa bude využívať na komerčné účely za účelom prenájmu.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 137 ods. 1, 2, § 139 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, ustanovením § 137 zákona C.s.p. podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Súd prvej inštancie uviedol, že pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, ale prispieva len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba. Z dikcie ustanovenia § 137 písm. d) C.s.p. vyplýva, že určovacou žalobou sa možno domáhať vydania deklaratórneho rozhodnutia, ktorým sa určuje existencia (neexistencia) právnej skutočnosti iba za predpokladu, že to vyplýva z osobitného predpisu. Teda nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu.

1.3. V konaní je nesporné, že žalobkyňa (1/4) a žalovaný (3/4) sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - byt č. X na X. posch. vo vchode D. X. Taktiež je nesporné, že žalovaný na základe Rozhodnutia z 27.7.2016 žiada od žalobkyne ako minoritnej spoluvlastníčke mesačnú úhradu 750,-€ titulom náhrady za užívanie nehnuteľnosti. Žalobkyňa sa v konaní domáha určenia neplatnosti právneho úkonu - rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, teda právnej skutočnosti (porov. § 137 písm. d) C.s.p.), pričom takáto možnosť musí vyplývať z osobitného predpisu, čo však v danom prípade nevyplýva. S poukazom na § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka je možné domáhať sa súdneho rozhodnutia len v prípade, ak o hospodárení so spoločnou vecou, nedosiahla sa rovnosť alebo väčšina hlasov alebo dohoda. O takýto prípad sa však nejedná (žalobkyňa sa domáha určovacou žalobou jej tvrdených nárokov, nie napríklad nahradenia prejavu vôle). Žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka alternatívne určenia, že takéto rozhodnutie neexistuje. Rozhodnutie súdu v zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka má konštitutívny charakter a jeho zmyslom je vyriešenie nezhody týkajúcej sa hospodárenia so spoločnou vecou medzi spoluvlastníkmi, pričom nie je viazaný ich návrhmi (§ 216 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného je z 27.7.2016 (kedy bola vlastníčkou podielu o veľkosti 1/4 J. Š.), pričom žalobkyňa sa stala vlastníčkou tohto podielu v nehnuteľnosti až na základe darovacej zmluvy z 11.11.2016. Zároveň poukázal na to, že v danom prípade nejde ani o dôležitú zmenu spoločnej veci v zmysle § 139 ods. 3 Občianskeho

zákonníka. Vzhľadom na to, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva možnosť žalobkyne domáhať sa určenia neplatnosti rozhodnutia spoluvlastníka o hospodárení so spoločnou vecou podľa § 137 písm. d) C.s.p., súd preto bez ďalšieho žalobu z 12.2.2020 zamietol.

1.4. Vo vzťahu k žalobkyňou tvrdeného naliehavého právneho záujmu, ktorý spočíva v tom, že (i) bol vydaný platobný rozkaz v rámci upomínacieho konania (sp. zn. 25Up/1081/2018) a že (ii) na tunajšom súde sa vedie konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia, súd poukazuje na to, že obidve konania sa týkajú vydania bezdôvodného obohatenia titulom nadužívania nehnuteľnosti, v ktorých sa žalobkyňa môže, príp. mohla, brániť argumentáciou uvedenou v tejto žalobe. Takáto podaná žaloba na určenie, či existuje alebo neexistuje právo žalovaného na rozhodnutie o hospodárení so spoločnou vecou preto nie je namieste a predstavuje len zbytočné rozmnoženie sporu medzi stranami. Navyše nevytvára stabilný základ pre uplatňovanie si iných nárokov (napr. na podanie žaloby na obnovu konania, keďže platobný rozkaz sp. zn. 25Up/1081/2018 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odporu). Preto súd má za to, že v danom prípade nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je.

1.5. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. 11. 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

1.6. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na nové prejednanie prvoinštančným súdu z dôvodu, že rozsudok vychádza z nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu.

2.1. Prvoinštančný súd nesprávne zistil skutkový stav, keďže bez ďalšieho prevzal do rozsudku nepravdivé tvrdenia žalovaného, že nadužíva nehnuteľnosť v spoluvlastníctve účastníkov nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu 1, keď ona užíva z predmetnej nehnuteľnosti len jednu miestnosť a to ešte len občasne, keďže pracuje v zahraničí - ostatné izby sú vypratané a voľné, pričom za žalovaného hradí po všetky roky existencie spoluvlastníctva všetky poplatky spojené s vlastníctvom a užívaním celej nehnuteľnosti, vrátane fondu opráv, dane z nehnuteľnosti a ostatných poplatkov správcovi nehnuteľnosti - bytového domu na D. X T. U. a súčasne vlastnými investíciami zveľadila v posledných rokoch sporné nehnuteľnosti z bytu X. kategórie na byt 1. kategórie. Prvoinštančný súd nesprávne zistil skutkový stav ohľadne sporného rozhodnutia žalovaného z 27.7.2016 a opomenul vyhodnotiť tú skutočnosť, že sa vôbec nejedná o rozhodnutie spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou pôsobiace navonok voči ostatným spoluvlastníkom a prijaté spôsobom, ktorý predpokladá ust. § 139 Občianskeho zákonníka a súvisiaca judikatúra, ale že ide o „privátne“ rozhodnutie jediného spoločníka žalovaného vo vnútri spoločnosti v rámci výkonu pôsobnosti valného zhromaždenia, ktoré jednoznačne pôsobí len do vnútra spoločnosti a napokon v tomto rozhodnutí nie je ani zmienka o tom, že ona má žalovanému niečo hradiť. Súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav ohľadne sporného rozhodnutia žalovanej ak preberal jeho argumentáciu, že žalobkyňa doposiaľ sporné rozhodnutie nenamietala. Z dokazovania vyplynulo a priznal to samotný zástupca žalovaného, že sporné rozhodnutie jej nebolo nikdy doručené /napokon ak ide o vnútorné rozhodnutie žalovaného v rámci valného zhromaždenia jej ani nebolo určené/, resp. žalobkyňa preukázala, že korešpondenciu jej určenú zo strany žalovaného za ňu prevzala neoprávnene tretia osoba a že jej teda žiadne písomnosti zo strany žalovaného doručené neboli, resp. ide v tomto prípade o vadu v doručovaní, čo platí aj o platobnom rozkaze Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 25Up/1081/2018, na základe ktorého vedie voči exekučné konanie 9EX 53/19 (76Ek/154/2019).

2.2. Na základe nesprávne zisteného skutkového stavu a na základe nesprávnej aplikácie právneho predpisu (ust. § 137 C.s.p.) potom súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že nie je naliehavý právny záujem na rozhodnutí súdu o neplatnosti, resp. neexistencii rozhodnutia žalovaného z 27.7.2016 o hospodárení so spoločnou vecou. Neplatnosť sporného rozhodnutia vyplýva z osobitného predpisu Občianskeho zákonníka, lebo toto rozhodnutie je nezrozumiteľné a nebolo prijaté spôsobom, ktorý predpokladá ust. § 139 Občianskeho zákonníka a ide o tzv. absolútne neplatné rozhodnutie - právny úkon pre rozpor so zákonom (ust. § 39 Občianskeho zákonníka), ku ktorej neplatnosti prihlíada súd ex-offo a preto naliehavý právny záujem netreba preukazovať. Aj napriek tomu žalobkyňa v konaní tento svoj naliehavý právny záujem na usporiadaní pomerov medzi ňou a žalovaným preukázala, keďže

dokladovala množstvo konaní, ktoré na základe neexistujúceho, resp. absolútne neplatného rozhodnutia žalovaný proti nej vedie a ktorými útočí na jej ústavou chránené vlastnícke právo a na jej právo bývania v nehnuteľnosti, v ktorej býva prakticky od narodenia. Nesprávny je záver súdu, že rozhodnutie v prospech žalobkyne by vyvolalo ďalšie súdne konania. Naopak žalovaný totiž začína stále nové a nové konania na základe svojho sporného neplatného rozhodnutia - viď napr. pokračovanie konania pred Okresným súdom Bratislava 1 č.k. 5C/17/2021 po podaní odporu žalobkyne proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica Sp. zn.:19Up/1107/2021 z 8.7.2021 na zaplatenie 21.750,-€ s príslušenstvom.

2.3. Záverom uviedla, že napadnuté rozhodnutie trpí tzv. prílišným (prepätým) formalizmom a nezohľadňuje základné zásady, na ktorých stojí právny poriadok Slovenskej republiky a to je najmä elementárnu spravodlivosť. Žalobkyňa preukázala a zo všetkých skutkových okolností prezentovaných pred súdom je to celkom zreteľné, že konanie žalovaného je od počiatku, kedy nadobudol (neoprávnene rodinný majetok) špekulatívne a vysoko účelové. Navyše za konaním žalovaného stoja ďalšie osoby, ktoré rovnakým alebo podobným spôsobom „pripravujú“ ľudí o byty tzv. bytová mafia, ktorá má vyznačené záložné právo na podiel žalovaného na sporných nehnuteľnostiach, tak ako to má v desiatkach iných prípadoch, kde pomocou „vymyslených“ exekúcií „pripravuje“ premysleným sofistikovaným spôsobom ľudí o strechu nad hlavou. Elementárna spravodlivosť a súdna ochrana by mala vždy stať nad formalizmom a špekulatívnym účelovým konaním, čo v prípade rozhodnutia dodržané nebolo, resp. formalizmus bol priamo použitý proti nej.

3. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že prvoinštančný súd správne skonštatoval, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, preto navrhol odvolaciemu súdu, aby tento rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania. Súd z vykonaného dokazovania správne ustálil, že v čase, kedy urobil predmetný právny úkon bola podielovou spoluvlastníčkou J. Y. a nie žalobkyňa. Táto skutočnosť je dôležitá pri odvolacom tvrdení žalobkyne, že žalobkyňa predmetné rozhodnutie doteraz nenamietala, nakoľko jej nebolo doručené. Žalovaný predmetné rozhodnutie v zmysle ust. § 139 ods.2 Občianskeho zákonníka prerokoval s vtedajšou spoluvlastníčkou J. Y., výsledkom ktorého bolo rozhodnutie žalovaného vo výške 3/4 podielov vo využívaní predmetných nehnuteľností na komerčné účely za účelom prenájmu. Týmto právnym úkonom si splnil svoju zákonnú povinnosť. Žalobkyňa vo svojom odvolaní tvrdí, že toto rozhodnutie je nezrozumiteľné a nebolo prijaté spôsobom, ktorý predpokladá ust. § 139 Občianskeho zákonníka, ale toto svoje nepravdivé tvrdenie nepreukázala žalobkyňa žiadnym dôkazom. Celkovo žalobkyňa v konaní nepredložila jediný relevantný dôkaz, ktorým by podporila svoju nedôvodnú žalobu čím bezpochyby neuniesla dôkazné bremeno. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorá je v zmysle platného právneho poriadku zriadená na podnikanie, čo je činnosť smerujúca k dosahovaniu a udržaniu zisku. Žalovaný kúpil svoj 3/4 podiel v roku 2016 a napriek tomu nemá už (6) rokov prístup k svojmu majetku (napriek nespočetným písomným výzvam žalobkyne na sprístupnenie nehnuteľnosti). Žalovaný sa dôrazne ohradzuje voči nepravdivým a difamačným tvrdeniam žalobkyne o „vymyslených exekúciách, bytových mafiách a spôsoboch pripravovania ľudí o strechu nad hlavou, keď tieto tvrdenia bude riešiť podnetom na SAK ako aj na orgány činné v trestnom konaní.

4. Žalobkyňa nevyužila svoje právo a repliku nepodala.

5. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

6. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 387 ods. 2 dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6.1. Podľa § 137 C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

7. Predmetom sporu je určenie, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 27.7.2016 ako spoluvlastníka o hospodárení s vecou je neplatné alternatívne že takéto rozhodnutie neexistuje.

8. Všeobecným predpokladom, aby súd žalobe vyhovel, a to akéhokoľvek druhu, či už žalobe na plnenie, alebo určovacej žalobe, je právny záujem. Žalobca musí naliehavý právny záujem preukazovať pri určení či tu právo je alebo nie je, okrem prípadov, ak právny záujem vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. c/ C.s.p.). Existencia právneho záujmu na požadovanom určení je teda podmienkou prípustnosti žaloby. V prípade, že žalobca sa domáha určenia právnej skutočnosti, tento musí vyplývať z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ C.s.p.).

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že preskúmanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval ustanovenia Civilného sporového poriadku § 137 písm. c), d) C.s.p ktoré aplikoval na prejednávany prípad. Z citovaných ustanovení vyvodil svoje právne závery, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby a to z dôvodu, že nie je možné žalovať požadované určenie právnej skutočnosti t.j. neplatnosť resp. platnosť právneho úkonu keďže to nevyplýva z osobitného predpisu a ďalej z dôvodu že žalobca neosvedčil existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Súd prvej inštancie vyššie prijaté právne závery primerane vysvetlil (pozri odseky 10. až 13 napadnutého rozsudku) a z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. stotožňuje na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia považuje za potrebné uviesť nasledovné.

10. Ako už bolo uvedené vyššie Civilný sporový poriadok rozlišuje žaloby na určenie práva (§ 137 písm. c/ C.s.p.) a žaloby na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d/ C.s.p.). U žalôb na určenie práva právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa aktuálnej právnej úpravy a ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (rozhodnutia vo veciach sp. zn. 7Cdo/268/2019, 4Obdo/56/2020, 4Obdo/71/2020, 4Cdo/26/2021, 9Cdo/7/2021, 10bdo/51/2021 - toto bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ako judikát č. R 1/2023) žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu (podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku) je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. Jej prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu, ktorý určitú osobu oprávňuje podať týmto predpisom špecifikovanú určovaciu žalobu. Žaloba o určenie neplatnosti rozhodnutie žalovaného zo dňa 27.7.2016 ako spoluvlastníka o hospodárení s vecou ako žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ C.s.p. nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu a preto jej nie je možné vyhovieť.

11.1. Za nedôvodné považuje odvolací súd námietky žalobkyne, že neplatnosť sporného rozhodnutia vyplýva z osobitného predpisu Občianskeho zákonníka, lebo toto rozhodnutie je nezrozumiteľné a nebolo prijaté spôsobom, ktorý predpokladá § 139 Občianskeho zákonníka a ide o tzv. absolútne neplatné rozhodnutie - právny úkon pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), ku ktorej neplatnosti prihlíada súd ex-offo a preto naliehavý právny záujem netreba preukazovať (pozri odsek 2.2.). Odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie má zato, že vychádzajúc z ustanovenia § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka má rozhodnutie súdu konštitutívny charakter a jeho zmyslom je vyriešenie konkrétnej nezhody spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou. To znamená, že z hľadiska hmotného práva je rozhodnutie súdu právnu skutočnosťou, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik hmotnoprávneho vzťahu s účinkami ex nunc, pretože až na jeho základe nastane žiadaná zmena právneho stavu. Z výroku rozsudku súdu podľa § 139 ods. 2 druhej vety Občianskeho zákonníka preto musí byť zjavné, že sa ním nahrádza to, čo chýba na dosiahnutie väčšiny hlasov alebo na dosiahnutie dohody o spornom právnom úkone, ktorú chce žalobca dosiahnuť v rámci hospodárenia so spoločnou vecou. Ide teda o nahradenie chýbajúceho prejavu vôle spoluvlastníka, ktorý ho odmieta urobiť, čím bráni

tomu, aby sa sporný právny úkon hospodárenia so spoločnou vecou stal perfektným a účinným. Takýto rozsudok nemožno dosiahnuť žalobou podľa § 137 písm. c), d) C.s.p., pretože rozsudok, ktorému by bolo takto vyhovené, by bol rozhodnutím deklaratórnej povahy, t. j. takým rozhodnutím, v ktorom judikované práva a povinnosti nastupujú na miesto tvrdeného a neistého, avšak už pred rozhodnutím vzniknutého hmotnoprávneho nároku, s účinkami ex tunc. Takýto žalobný návrh by nezodpovedal požiadavke zákona pre rozhodnutie podľa § 139 ods. 2 druhej vety Občianskeho zákonníka.

12. Ak žalobkyňa zvolila určovaciu žalobu a neprichádza do úvahy určenie v zmysle § 137 písm. d) C.s.p. čo je aj daný prípad, potom je povinnosťou žalobkyne preukázať naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. na určenie, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 27.7.2016 ako spoluvlastníka o hospodárení s vecou neexistuje.

12.1. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo, ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určenie právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).

12.2. Žalobkyňa zdôvodňovala existenciu naliehavého právneho záujmu na určenie tým, že v rámci bol vydaný platobný rozkaz upomínacieho konania, ktorý nadobudol právoplatnosť na základe svojho neplatného rozhodnutia vyvoláva ďalšie konanie, ktoré bolo vedené na upomínacom súde pod sp. zn. 19Up/1107/2021, ktoré po podaní odporu pokračuje pred Okresným súdom Bratislava I sp. zn. 5C/17/2021 (súčasnosti pred Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. B1-5C/17/2021 - poznámka odvolacieho súdu) o zaplatenie 21.750,-€ s príslušenstvom.

12.3. V posudzovanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určenie. Pokiaľ žalobkyňa odvodzoval ohrozenie jej právneho postavenia a naliehavý právny záujem tým, že prebiehajú iné konania, kde sa žalovaný na základe svojho rozhodnutia domáha od nej bezdôvodného obohatenia tak určenie neexistencie rozhodnutia nemôže mať vplyv na už na právoplatný platobný rozkaz sp. zn. 25Up/1081/2018, na základe ktorého sa už vedie exekučné konanie. Čo sa týka konania pred Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. B1-5C/17/2021 v konaní to sa potom otázka neexistencie rozhodnutia žalovaného zo žalobkyňou tvrdených dôvodov môže riešiť prejudiciálne (ako predbežná otázka). Ak právna otázka má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo povinnosti, nie je daný naliehavý právny záujem na vyriešení (určení) tejto predbežnej otázky. Odvolací súd zastáva názor, že predmetná určovacia žaloba neslúži potrebám praktického života a žalobkyňa nemá daný naliehavý právny záujem na určenie tejto právnej skutočnosti.

13. Celkovo obsah odvolania žalobkyne nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa sa nestotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvej inštancie jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám žalobcu o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď súd prvej inštancie sa neodchýlil príslušných ustanovení C.s.p., keď dospel k záveru o nemožnosti žaloby o určenie právnej skutočnosti a k záveru absencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určenie a ani nepoprel ich účel a význam. Ďalšími námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní sa odvolací súd opätovne nezaoberal, keď tieto nie sú spôsobilé priviesť iné právne hodnotenie stavu veci a to z dôvodu, že

ak sa zamietajú určujúca žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej (pozri rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/26/2007, 2Cdo/231/2007, 1Cdo/91/2006).

14. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 C.s.p.) vrátane výroku o náhrade trov konania o ktorom súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. vzhľadom na celkový úspech žalovaného v konaní.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko odvolací súd odvolaniu žalobkyne nevyhovel a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, mal žalovaný v odvolacom konaní plný úspech a vznikol mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).